

Lindesbergs kommun
Barn.Utbildningsforvaltningen@lindes-
berg.se

2023-11-28
1 (20)
Dnr- SI 2023:5735

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Fröviskolan i
Lindesbergs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning vid Fröviskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Fröviskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera skolans kunskapsresultat.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla undervisningen så att eleverna stimuleras och utmanas oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för alla lärare att regelbundet samverka kring kvalitetssäkring av betyg och bedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **27 maj 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:5735) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Fröviskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn följer upp skolans kunskapsresultat och undervisningens genomförande samt till viss del hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn analyserar resultaten men granskningen visar att analysen behöver utvecklas för att i högre grad komma fram till eventuella orsaker till kunskapsresultaten. Utifrån uppföljningen fattar rektorn beslut om utvecklingsåtgärder och fördelar resurser. Rektorn skapar också förutsättningar för lärarna att samverka och försäkras sig om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Det framgår dock att det saknas ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan.

Uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt upp enhetens kunskapsresultat. Av intervju med rektorn och biträdande rektorn framgår att de följer upp kunskapsresultaten genom den sammanställning över elevernas betyg som huvudmannen bistår enheten med. Rektorn får också under läsåret en aktuell bild av elevernas kunskapsresultat genom de sammanställningar av omdömen som lärarna gör i mitten av varje termin. Av inskickat material och intervju med rektorn, elevhälsan och lärarna framgår också att det löpande hålls möten i arbetslag, ämneslag och med elevhälsan där enhetens kunskapsresultat följs upp. Av intervju med rektorn och biträdande rektorn framgår att de i uppföljningen ser till skillnader mellan ämnen, över tid, mellan flickor och pojkar, mellan olika enheter i kommunen samt också för elever med utländsk bakgrund. Vidare framgår att uppföljningen görs på individ- och gruppnivå samt gällande elevers gymnasiebehörighet.

Rektorn följer på olika sätt upp undervisningens kvalitet och till viss del hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av intervju med rektorn och biträdande rektorn framgår att de båda genomför besök i undervisningen, de tar del av lärarnas pedagogiska planeringar som finns på skolans digitala plattform och de följer också upp undervisningens genomförande vid möten i arbetslag, ämneslag och med elevhälsan. Rektorn får också en inblick i undervisningens genomförande genom den utvärdering av undervisning som lärarna gör årligen samt genom diskussioner om lärarnas undervisning vid medarbetarsamtalen. Lärarna beskriver förvisso att inte alla haft besök i sin undervisning av rektorn men att rektorn till exempel deltagit i samtal om undervisningen i samband med skolans utvecklingsarbete kring lektionsdesign under läsåret 2022-2023. Rektorn och biträdande rektorn beskriver att det återkommande förs samtal om skolans värdegrundsuppdrag i arbets- och ämneslag och att rektorn får en uppfattning om arbetet även genom informella samtal. I skolans kvalitetsplan från läsåret 2022-2023 finns beskrivet att mentorerna har ett uttalat ansvar att arbeta med värdegrundsfrågor i sina respektive klasser. Lärarna uppger att mentorernas arbete med värdegrundsuppdraget följs upp av rektorn men att det inte i samma utsträckning följs upp hur lärarna arbetar med att integrera värdegrundsuppdraget i undervisningen.

Rektorn analyserar resultaten och fattar beslut om utvecklingsinsatser och organisationsförändringar men analysen är begränsad. I skolans kvalitetsplan för 2022-2023 redovisas enhetens samlade kunskapsresultat. Av planen framgår också verksamhetens utvecklingsbehov. Av kvalitetsplanen framgår att frånvaron är hög hos vissa elever och att skolenheten behöver fortsätta att arbeta främjande kring detta. Det konstateras också att elevers behörighet till gymnasiet är låg och att detta påverkats av en hög andel tillkomna elever från Ukraina. Samtidigt framgår av inskickat material till Skolinspektionen inför granskning samt intervju med rektorn, biträdande rektorn och lärarna att det saknas en utvecklad orsaksanalys. Till exempel saknas en utvecklad analys av frånvarostatistiken i syfte att hitta eventuella samband eller orsaker till att vissa elever har bristande motivation och hög frånvaro som beskrivs vid intervjuerna med rektorn och biträdande rektorn, lärarna och elevhälsan. Av inskickat material framgår att elevernas gymnasiebehörighet är lägre än riket och att det görs olika generella kvalitetshöjande insatser samt insatser på individnivå. Samtidigt saknas en samlad analys som förklarar eventuella orsaker till elevernas kunskapsresultat.

Ledning och organisation

Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna ges förutsättningar att samverka. Av inskickat material och intervjuer med rektorn, biträdande rektorn, lärarna och elevhälsan framgår att lärarna ges tid för samverkan genom olika schemalagda konferens-

och mötestider. Detta sker till exempel vid arbets- och ämneslag, vid möten med elevhälsan, vid arbetsplatsträffar, vid studiedagar och vid vad som kallas pedagogiska eftermiddagar som genomförs fyra gånger per termin. Rektorn berättar att hen leder arbetet i de olika forumen genom ledningsgruppen där arbetslagledarna ingår men att skolans förstelärare också har ett uttalat ansvar för utvecklingsarbetet. Utöver de schemalagda mötena som beskrivits ovan berättar lärarna att de också på olika sätt och i olika omfattning arbetar tillsammans i arbetslagen och mellan ämneskollegor för att planera undervisningen. Det finns även forum för mentorer att samverka och för lärare som saknar ämneskollegor på skolan att samverka med lärare på andra skolor.

Det finns gemensamma arbets- och förhållningssätt vid enheten. Av inkommet material och intervjuer med rektorn och biträdande rektorn samt med lärarna och elevhälsan framgår att det finns gemensamt framtagna modeller för lektionsstrukturen. Det finns också gemensamma rutiner för anmälningar av kränkande behandling, ordningsregler samt åtgärdstrappor för frånvaro och ordningsstörande beteende. Det framgår av granskningen att de gemensamma arbets- och förhållningssätten vid enheten utgår från skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag på så sätt att de syftar till att skapa förutsättningar för elever att utvecklas i en trygg miljö. Rektorn leder arbetet vid enheten genom att regelbundet och vid behov informera om de gemensamma arbets- och förhållningssätten men skapar också förutsättningar för lärarna att förstå och tillämpa de samma genom att styra innehållet mot dessa vid olika forum.

Rektorn följer upp hur gemensamma rutiner och arbetssätt tillämpas samt hur olika utvecklingsinsatser bidrar till lärande i kollegiet. Som beskrivits tidigare följer rektorn och biträdande rektorn upp hur lärarna tillämpar de gemensamma arbetssätten genom besök i verksamheten och samtal i olika forum. Av inkommet material och intervjuer med rektorn och biträdande rektorn framgår att det finns uppsatta mål för verksamheten som också bryts ner till individuella mål för lärarna. Av intervjuer med elevhälsan och lärarna framgår också att lärarna, genom projektet kring lektionsdesign som genomfördes läsåret 2022-2023, delade med sig av goda exempel och framgångsfaktorer. På samma sätt arbetar lärarna och elevhälsan vid arbets- och ämneslag samt vid möten med elevhälsan om de olika klasserna då de delar med sig av fungerande strategier och goda exempel. Det framgår dock av intervjuer med lärarna och elevhälsan att det gemensamma arbetet kring strategier och mål inte är lika aktivt som tidigare. Det beskrivs hur det delvis saknas uppsatta mål och direktiv i dagsläget och att de inte arbetar aktivt med de gemensamma förhållningssätten och för en likvärdighet. Rektorn och biträdande rektorn beskriver förvisso att det finns planerade insatser så som till exempel att lärarna ska få fortbildning kring hur de kan arbeta med att öka elevers motivation och vilja att arbeta och vara på lektioner. Samtidigt beskriver de att lärarna förväntas fortsätta arbeta med de metoder och strategier som ingick i skolans tidigare

utvecklingsarbete med Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. För att det kollegiala samarbetet och lärandet ska få effekt på elevers lärande vill Skolinspektionen poängtera vikten av att samarbetet inriktas mot specifika syften och inte har för generella sådana.

Granskningen visar att det finns ett arbete för att introducera och ge stöd till obehöriga och nyanställda lärare. Av intervjuer med lärarna, rektorn och biträdande rektorn framgår att det finns rutiner och en tydlig ansvarsfördelning för arbetet. Till exempel finns det ett framtaget informationsmaterial till obehöriga och nyanställda lärare. Både biträdande rektorn och specialpedagogen genomför även introduktionssamtal. Det framgår också av intervjuer med rektorn och biträdande rektorn att obehöriga lärare ges handledning av förstelärarna och för nyutexaminerade lärare utses en mentor. Biträdande rektorn har också uppföljningssamtal med nyanställda lärare. Av intervju med elevhälsan framgår att de nyanställda får information om hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd går till på skolan samt den information de behöver gällande elevers olika anpassningar och stöd för att kunna bedriva sin undervisning.

Jämställdhetsarbete

Skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete. Av intervjuer med rektorn och biträdande rektorn framgår att till exempel kunskapsresultat och resultat gällande trygghet redovisas uppdelat mellan flickor och pojkar och att de analyserar eventuella skillnader. Elevhälsan uppger att de ser att flickor är överrepresenterade bland elever med hög frånvaro. Rektorn och biträdande rektorn berättar dock att de inte kunnat se några avvikelser kopplat till kön. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärarna framgår att det inte finns något gemensamt strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Det förs visserligen diskussioner om bemötande och om att oönskat beteende och kommentarer kopplat till kön ska bemötas men det finns inga gemensamma strategier eller stöd för lärarna i detta. Rektorn berättar att studie- och yrkesvägledaren informerar eleverna inför praktik och gymnasieval. Studie- och yrkesvägledaren har också individuella samtal med elever. Av granskningen framgår dock att studie- och yrkesvägledaren inte gör några närmare insatser kopplat till jämställdhet. Lärarna uppger att de bemöter alla elever lika oavsett kön och av elevintervjuerna framgår olika uppfattningar om huruvida lärarna diskuterat jämställdhet eller inte.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera skolans kunskapsresultat.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar en samlad analys av vad elevernas kunskapsresultat beror på. Rektorn följer förvisso upp och uppmärksammar eventuella avvikelser i elevernas kunskapsresultat. Rektorn vidtar också åtgärder. Granskningen visar dock att det finns behov av att närmare analysera elevernas kunskapsresultat.

Av skollagen framgår att rektorn systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98 s. 28 f) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete framgår att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder påverkar elevernas lärande och utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att med utgångspunkt i uppföljningen närmare analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen för skolenheten. Granskningen visar exempelvis att elevernas samlade måluppfyllelse påverkats negativt av elevers skolfrånvaro och vissa elevgruppers bristande motivation för skolarbetet. Rektorn skulle därför exempelvis kunna undersöka mönster och samband mellan elevers frånvaro och kunskapsresultat. Genom att identifiera tänkbara orsaker till resultaten förbättras också rektorns möjligheter att vidta adekvata och träffsäkra åtgärder. Genom riktade utvecklingsinsatser med ett tydligt syfte blir det också tydligare för personalen att veta vad de behöver arbeta med och efteråt följa upp och utvärdera effekterna av dessa.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Eleverna får möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och lärarna tar del av elevernas synpunkter på undervisningen. Elevernas ges också möjlighet att vara delaktiga i planeringen av undervisningen. Lärarna anpassar delvis undervisningen så att den utmanar alla elever och stärker

elevernas motivation att lära. Granskningen visar dock att undervisningen i högre grad behöver utformas så att den stimulerar och utmanar alla elever utifrån deras olika behov och förutsättningar. Det handlar dels om att signalera höga förväntningar om att eleverna kan nå längre, dels att alla elever behöver utmanas från de kunskapsnivåer de befinner sig på.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och målfokuserad. Av intervjuer med lärarna och observationer framgår att lärarna använder en gemensam struktur för lektionerna. Information om lektionen finns på tavlan och lärarna inleder och avslutar lektionerna enligt gemensamma rutiner. Lärarna uppger att det varierar hur de inleder en lektion utifrån om de ska inleda ett nytt område eller om de är i ett pågående arbete. Vid inledning av nya arbetsområden är genomgångarna mer utförliga och lärarna informerar om mål och syfte med arbetsområdet samt betygskriterier och ämnets centrala innehåll. Av observationer och intervjuer med lärarna och eleverna framgår även att lärarnas avslut av lektioner varierar beroende på vilken lektion det är inom ett arbetsområde. Av observationer framgår även att lärarna pratar om lektionsinnehållet kopplat till tidigare lektioner samt arbetsområdets syfte och mål. Eleverna berättar också att de kan ta del av information om arbetsområdet genom så kallade lokala pedagogiska planeringar som finns på skolans digitala lärplattform.

Undervisningen präglas av variation i arbetssätt och arbetsformer. Av lärarintervjun framgår till exempel att lärarna skapar detta genom att eleverna får arbeta enskilt, i par eller grupp. Men också genom att använda digitala eller skriftliga material, genom att variera graden av elevers delaktighet samt genom praktiska och teoretiska inslag. Eleverna berättar att lärarna genomföra korta rörelsepauser samt inslag av lekar och spel. Lärarna berättar också att de varierar undervisningen genom gemensamma teman mellan olika ämnen och genom att variera arbetsområdets längd och redovisningsform.

Lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Av observationer framgår att lärarna följer upp att eleverna förstår de givna uppgifterna och handleder eleverna på olika sätt under lektionen. Till exempel går lärarna runt i klassrummet och ger eleverna stöd utifrån behov. Eleverna uppger vid intervjun att lärarna är stödjande och uppmuntrar dem att våga och försöka. Av observationer framgår också att lärarna på olika sätt försöker få elever som är mindre aktiva att komma igång med arbetet.

Elevers delaktighet i sitt eget lärande och inflytande i undervisningen

Lärarna ger eleverna möjlighet att reflektera över olika frågor och över sitt eget lärande. Det framgår av observationer att lärarna låter eleverna reflektera om ämnesinnehållet genom att de får berätta vad de kan om det och genom att läraren ställer retoriska frågor. Vid flera observationer framgår också att lärarna resonerar med eleverna om olika tänkbara svar på frågor och eleverna berättar vid intervju att lärarna ofta uppmuntrar dem att tänka efter själva eller hjälper dem att resonera sig fram till rätt svar. Lärarna berättar också att de genom till exempel olika dilemmaövningar låter eleverna reflektera kring frågor utan ett givet svar. Eleverna ges också möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Av intervju med lärarna och eleverna framgår att lärarna kontinuerligt stämmer av elevernas kunskaper i förhållande till läroplanens mål för att tydliggöra vad eleven kan och vad hen behöver arbeta vidare med. Av lärarintervjun framgår också att vissa lärare låter eleverna skriva brev till dem där de bland annat får beskriva sådant de tycker är lätt eller svårt. Lärarna pratar också om studieteknik med eleverna och eleverna berättar att de sett filmer som handlar om detta. Vidare uppger eleverna att lärarna ger dem tips på hur de kan studera och olika knep för att komma ihåg saker.

Lärarna ger eleverna möjlighet att medverka i planeringen av undervisningen och påverka innehåll och arbetssätt. Av intervju med lärarna framgår att de ger eleverna möjlighet att påverka vissa delar av undervisningen så som redovisningsformer och arbetssätt. Vidare visar granskningen att lärarna på olika sätt utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Av observationer framgår att lärarna utvärderar arbetet under lektionerna genom att ställa frågor till eleverna eller genom att eleverna får visa med tumme upp eller ner vad de tycker om lektionen. Lärarna använder även avslutande frågelekar kopplat till ämnet och så kallade exittickets. Lärarna berättar vidare att de gör anonyma utvärderingar med eleverna i slutet av ett arbetsområde eller en termin då eleverna får ge sin syn på arbetsområdet och undervisningen. Lärarna berättar också att de för samtal med eleverna om de ser att något är svårt för att göra justeringar direkt.

Lärarna anpassar i huvudsak undervisningen efter elevernas förutsättningar och behov men elever som behöver mer utmaningar får inte alltid detta anpassat till den kunskapsnivå de befinner sig på. Av inkommet material och intervjuer med rektorn och biträdande rektorn samt elevhälsan och lärarna framgår att det finns ett fungerande arbete för att identifiera elever med behov av stöd. Arbetet sker till exempel vid de regelbundna möten som elevhälsan har med mentorerna. Utifrån vad som framkommer i samtalen mellan elevhälsan och mentorerna gör elevhälsan kartläggningar och tar tillsammans med lärarna fram olika insatser för eleverna.

Lärarna beskriver också att det kontinuerligt förs samtal mellan lärarna om hur de ska anpassa undervisningen till elevernas olika förkunskaper och förutsättningar. De beskriver till exempel att de anpassar uppgifterna så att eleverna utmanas på olika nivåer av samma uppgift och att de alltid erbjuder extrauppgifter för de elever som hinner färdigt med en övning. Lärarna och eleverna beskriver också vid intervjuer att eleverna kan få ytterligare utmaningar genom att arbeta med material från en högre årskurs eller för gymnasiet. Lärarna delar även i vissa ämnen in eleverna i olika grupper utifrån förkunskaper och stödbehov. Vidare framgår av inskickat material och samtliga intervjuer att det finns olika stödstrukturer vid skolan så som extra studietid, läxhjälp men också en grupp som en förstelärare leder för elever som vill utmanas och komma längre i något ämne. Det framgår emellertid av observationer och intervjuer med lärare och elever att elever som behöver mer utmaningar inte alltid får det anpassat till den kunskapsnivå de befinner sig på. Vid observationer förekommer att vissa elever är inaktiva och oengagerade vilket lärarna förklarar med att undervisningen inte alltid är tillräckligt utmanande. Även elever uppger att det trots extrauppgifter blir mycket väntan för elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling. Lärarna berättar att det krävs mycket tid från dem för att hjälpa de elever som har svårt att nå målen vilket leder till att de elever som snabbt blir klara med arbetsuppgifter inte alltid får det stöd de behöver.

Undervisningen utformas i begränsad utsträckning så att den stärker elevernas motivation att lära och lärarna har inte alltid höga förväntningar på eleverna. Av intervjuer med lärarna framgår att de upplever det svårt att få eleverna att vilja nå längre än ett godkänt betyg i de ämnen de läser. Vidare framgår av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärarna att det finns problem på skolan gällande elevfrånvaro vilket lärarna beskriver kan ha att göra med att undervisningen är för svår för vissa elever och inte tillräckligt utmanande för andra. Skolinspektionens enkät som genomfördes vårterminen 2023 visar att lärarna i låg grad lyckas få eleverna intresserade av skolarbetet. På frågan ” Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet?” svarar endast 10 procent av de elever i årskurs 8 som besvarat enkäten ofta. Det framgår av intervjuer med lärarna och elevhälsan att det görs insatser både på individ- och gruppnivå och att det finns strategier för att gå vidare med elever som har bristande motivation för skolarbetet. Samtidigt uppger lärarna att det saknas gemensamma diskussioner om hur de ska arbeta för att öka elevers intresse och motivation. Granskningen visar också att lärare till viss del har sänkt sina förväntningar på vissa elevers närvaro vid lektioner samt deras insatser och engagemang under lektioner.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla undervisningen så att eleverna stimuleras och utmanas oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen behöver utvecklas så att den stimulerar och utmanar alla elever oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Granskningen visar att elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling inte alltid får den stimulans och de utmaningar som de behöver för att utvecklas och känna engagemang och motivation för undervisningen. Vidare visar granskningen att skolan har utmaningar i att engagera alla elever under lektioner och att få dem att vilja delta i undervisningen.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna ges förutsättningar att strukturerat diskutera och tillsammans hitta strategier och konkreta arbetssätt för att utmana alla elever på en för eleven anpassad nivå. Det handlar också om att lärarna ska visa realistiska men höga förväntningar på elevernas delaktighet och möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande:

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det i Fröviskolan sker ett systematiskt arbete för att skapa studiero och en trygg miljö. Skolan kartlägger kontinuerligt elevernas upplevelse av trygghet och studiero och vidtar insatser utifrån resultaten. Eleverna är på flera sätt delaktiga i arbetet med trygghet och studiero.

Studiero och lugn miljö

Vid Fröviskolan finns ett samlat arbete för att skapa studiero. Av samtliga intervjuer framgår att lärarna har gemensamma strukturer och rutiner för lektionernas genomförande. Det finns också regler och gemensamma förhållningssätt bland lärarna för att skapa och upprätthålla studiero. Till exempel lämnar eleverna ifrån sig mobiltelefonerna i början av lektionerna och lärarna bestämmer elevernas placering i klassrummet. Av intervju med rektorn, biträdande rektorn och elevhälsan framgår att lärarna ges stöd i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero till exempel genom gemensamma diskussionsövningar i arbetslagen, genom handledning av elevhälsan samt genom kontinuerliga möten mellan mentorer och elevhälsan. Det framgår dock av intervjuer med lärarna att det finns olika uppfattningar om i vilken utsträckning och på vilka sätt lärarna ges förutsättningar att samverka och skapa samsyn i arbetet med studiero. Då det av intervjuer med lärarna, elevhälsan och rektorn framgår att det finns utmaningar med hög frånvaro och bristande motivation på skolan vilket enligt lärarna kan ha en negativ effekt på studieron vill Skolinspektionen framhålla vikten av att rektorn fortsätter arbetet med att skapa förutsättningar för lärarna att samverka i dessa frågor och få det stöd som behövs.

Eleverna beskriver att studieron kan variera och att det skiljer sig åt mellan olika lärare i vilken omfattning de lyckas skapa en lugn miljö. Samtidigt uppger eleverna att de görs delaktiga i arbetet för att skapa studiero genom att till exempel diskutera ordningsregler och hur de upplever arbetsmiljön under lektioner. Lärarna beskriver att

de arbetar aktivt för att skapa goda relationer och ett respektfullt klimat i undervisningen. Även eleverna uppger att lärarna pratar om hur de ska vara mot varandra och att det är ett tillåtande klimat i klassrummet. Av intervju med rektorn framgår att elevernas uppfattning om studiero följs upp genom elevenkäter och diskussioner i mentorsgrupper och elevråd. Lärarna uppger också att de på olika sätt diskuterar elevernas uppfattning om hur undervisningen fungerar. Det framgår också av Skolinspektionens observationer vid enheten att lärarna arbetar aktivt för att skapa och bibehålla studiero samt att det finns gemensamma förhållningssätt som bland annat visar sig genom information om ordningsregler som finns anslaget i klassrummen.

Arbetet för trygghet

Det finns ett systematiskt arbete för att skapa trygghet vid skolenheten. Av samtliga intervjuer och inskickad dokumentation framgår att elevernas upplevelse av trygghet följs upp och analyseras regelbundet. Uppföljningen görs till exempel genom den kommungemensamma trygghetsenkät som eleverna besvarar, genom trygghetsvandringar då eleverna får beskriva hur de upplever olika platser på skolan samt genom samtal vid klass- och skolråd. Resultaten av uppföljningarna följs upp och diskuteras både med personal och elever och utifrån vad som framkommer vidtas olika insatser. Av intervjuer med lärarna, elevhälsan och rektorn framgår att det görs anpassningar gällande vuxennärvaron på raster, i matsalen och vid bussar. Det genomförs också riktade insatser i olika klasser utifrån behov som framkommit. I det arbetet arbetar elevhälsan stödjande genom att bland annat handleda personalen. Det finns också ett trygghetsteam på skolan som arbetar med trygghetsfrågor. I teamet ingår den biträdande rektorn, socialpedagogen samt en representant från varje arbetslag. Det är biträdande rektorn och socialpedagogen som utreder och dokumenterar kränkingsärenden och socialpedagogen arbetar också med riktade insatser för enskilda elever.

På Fröviskolan genomförs även ett främjande trygghetsarbete. Utöver de gemensamma strukturerna i undervisningen som beskrivits tidigare görs också generella insatser på skolan. Av inskickat material framgår att det görs främjande insatser genom planerade rastaktiviteter tre gånger i veckan och det finns så kallade Cafévårdar. Vidare framgår av samtliga intervjuer att mentorerna arbetar med värdegrundsövningar i klasserna. Eleverna uppger också att de pratar mycket om situationen på sociala medier på internet. De berättar vidare att socialpedagogen även gjort riktade insatser kring trygghet på internet utifrån behov.

Av samtliga intervjuer framgår att eleverna upplever att de är trygga på skolan. Eleverna beskriver vid intervjun att känslan av trygghet beror på att eleverna är snälla och att personalen uppmärksammar om något händer. Rektorn uppger att även resultatet på skolans trygghetsenkät visar på att eleverna är trygga i skolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande bedömning är att rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i lärarnas bedömningar och betyg. Rektorn ser delvis till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och ger till viss del lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning.

Uppföljning och analys av bedömningar och betyg

Rektorn och den biträdande rektorn följer upp och analyserar avvikelser och skillnader i betyg. Av intervju med rektorn och den biträdande rektorn framgår att de använder den sammanställning av betyg som huvudmannen tillhandahåller för att söka efter eventuella avvikelser och skillnader i betygssättningen. De gör till exempel jämförelser över tid och mellan elevernas resultat på de nationella proven jämfört med terminsbetygen. Rektorn och den biträdande rektorn uppger vidare att de inte har konstaterat några avvikelser i sin analys. Av intervju med lärare framgår att rektorn ger arbetslagen i uppgift att analysera betygen i syfte att hitta eventuella avvikelser och skillnader. Detta gjordes senast våren 2023 och ämneslagens analys skickades in till rektorn. Någon återkoppling på detta eller fortsatta diskussioner berättar lärarna att de inte har haft. Rektorn och den biträdande rektorn uppger dock att om de i sin analys konstaterar att någon lärare anses behöva stöd i sitt arbete med betyg och bedömning för de samtal med läraren.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Lärarna ges till viss del förutsättningar att samverka kring bedömning och betygsättning. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det främst är i arbets- och ämneslag som samverkan kring betyg och bedömning sker. Det avsätts dagar för lärare att tillsammans rätta och bedöma de nationella proven. Lärare som saknar ämneskollegor på skolan samverkar med lärare vid andra enheter i kommunen. Vidare berättar lärarna att nya lärare får stöd kring betyg och bedömning av en mentor i ämneslaget. Rektorn och den biträdande rektorn uppger också att det görs insatser för att stödja enskilda lärare kring betyg och bedömning. Samtidigt framgår av lärarintervjuer att tiden i ämneslaget är begränsad och att det varierar i vilken omfattning samverkan sker kring bedömning och betygssättning. Lärarna beskriver att de på olika sätt samverkar för att skapa likvärdighet i bedömningar och betyg men att det sker utifrån individuella initiativ.

Rektorn ser till viss del till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Rektorn uppger att de försöker använda Skolverkets bedömningsstöd vid enheten och att rektorn och den biträdande rektorn kan ge enskilda lärare stöd inför betygsättning. Lärarna använder också olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar så som att använda gemensamt framtagna prov och bedömningsunderlag. Samtidigt framgår att arbetet till stor del utgår från enskilda lärares initiativ och lärarna beskriver att det finns ämneslag där samverkan sker i liten utsträckning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för alla lärare att regelbundet samverka kring kvalitetssäkring av betyg och bedömning.

Skolinspektionen bedömer att alla lärare inte har samma möjlighet och förutsättningar att samverka och arbeta med att kvalitetssäkra sina bedömningar. Den samverkan och det arbete som sker i syfte att kvalitetssäkra lärares bedömningar och betyg utgår främst från enskilda lärares initiativ och de olika arbetslagens möjlighet till samarbete. Bortsett från det samarbete som sker mellan vissa lärare vid enheten och ämneskollegor vid andra enheter i kommunen sker inget strukturerat samarbete i syfte att kvalitetssäkra lärarnas bedömning och betyg eller för att skapa likvärdighet.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

Av Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg, framgår att läraren bland annat utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling samt vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417, s. 18) med kommentarer om betyg och provning, framgår bland annat att läraren bör utforma ändamålsenliga bedömningssituationer för att följa och främja elevernas kunskapsutveckling och säkerställa ett brett och varierat betygsunderlag inför betygssättningen. Vidare framgår att läraren bör utvärdera elevernas kunskaper i förhållande till ämnets syfte, centrala innehåll och betygsriterier samt utifrån den undervisning som har bedrivits. Läraren bör även tillsammans med andra lärare skapa en samsyn om hur betygsunderlag kan analyseras och värderas vid betygssättningen. Rektorn bör bland annat skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg, samt säkerställa att lärare vid behov får kompetensutveckling om betyg och betygssättning, och särskilt beakta behovet hos de lärare som inte är legitimerade.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att skapa förutsättningar för alla lärare att samverka kring och kvalitetssäkra bedömningar och betyg och arbeta för likvärdig bedömning. I arbetet med att kvalitetssäkra bedömningar och betyg kan med fördel samverkan med andra skolenheter inom kommunen ske.

På Skolinspektionens vägnar

X Tobias Thorén

Beslutsfattare
Signerat av: Tobias Thorén

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

I handläggningen av ärendet har även Therese Nehler och Cecilia Asplid medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer.
- 3 gruppintervjuer med elever.
- 3 gruppintervjuer med lärare.
- 1 gruppintervju med skolans elevhälsa.
- 1 intervju med skolans rektor och biträdande rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 9-11 oktober 2023. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson, Therese Nehler och Cecilia Asplid.

Fröviskolan är en skolenhet med årskurserna 7-9. Vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning går cirka 250 elever i grundskolan. Skolenheten leds av en rektor som har arbetat på skolan sedan april 2023. Det finns också en biträdande rektor vid enheten. Vid skolan bedrivs även utbildning i förskoleklass och fritidshem samt årskurs 1-6, men dessa verksamheter omfattas inte av denna granskning.